

Thæt skal allom mannom witarlikith wara · swa wel nærwarande som koma skolande · ath jac Heyna wan Witzen · kennis mæd thesso nærwarande minno opno brewe · ath hawa gywit j søstra kloster j Skæninge · j attung jord · lighiande j Narwarø · mæd eth barn jac ther in gaff mæd allom then fornæmpda attungs tillaghom · bathe aker ok eng · j wato ok thørrø / nær ok fyærran wtan garzd ok innan · som then fornæmpda attung aff alder hawer hørt til · Affhender jac mic fornæmpde Heyna · then fornæmpda attung ok minom arwom · ok tilwende · hanom then fornæmpdo søstrena · ^aok thera arwa^a til ewerthelika ægho. Jn cuius rej testimonium sigillum meum presentibus est appensum. Datum Skæningie anno Domini M^occc^olxxx, crastino Purificacionis beate Virginis gloriose.

Sigill: runt av ofärgat vax i sigillpåse av ofärgat linne, diameter 2,3 cm (heraldiskt sigill, se SMV I, s. 328).

^{a-a} Hänvisningen till arvingar beror sannolikt på att ett (missvisande) formulär använts.

10108

1380 februari 5

Ärkebiskop Birger (Gregersson) i Uppsala, Karl Ulfsson av Tofta, riddare och lagman i Uppland, Bo Jonsson, drots i Sverige, och Sten Bengtsson, riddare och marsk i Sverige, kungör att de utsetts till testamentsexekutorer av framlidna herr Arvid Gustavsson och hans hustru fru Helena (Elin) Magnusdotter. Utfärdarna tillkännager att herr Arvid och hans hustru fru Helena för sina och sina föräldrars själar och för att hedra Gud och jungfru Maria testamenterar en kvarn i Motala med laxfiske, tomter och tillagor som evig egendom till Vadstena klostrets byggande och underhåll. Vidare ger de till klostren i Vadstena och Vreta egendomen Hagersryd i Eksjö socken i (Södra) Vedbo med landbor, kvarnar och alla tillagor samt därtill egendomarna Lägernäs och Kalvsved i Askeryds (båda nu i Västra Ryds) socken i Ydre med landbor, kvarnar, fiskevatten och alla andra tillagor med evig ägorätt. Utfärdarna förbjuder alla de boende på egendomarna att lyda eller betala avgäld till någon annan än klostren och deras sysslomän. De ger härads hövdingarna i de härader där jorden ligger fullmakt att fastfara egendomarna på tinget i enlighet med landslagen.

Utfärdarna beseglar brevet.

Orig. på perg. (29,3 x 16,1 cm, uppveck 3,0 cm; 16 rader), Sv. Riksarkivet.

SDHK nr 11629.

Tryckt: L. F. Rääf, Samlingar och anteckningar till en beskrifning öfver Ydre härad i Östergöthland 1 (1856), s. 184 f.

Regest: RPB nr 1481.

Om riddaren Arvid Gustavsson (Sparre av Vik) och hans hustru Helena Magnusdotter (Sparre av Aspås) se kommentar till DS nr 10138 nedan.

Om Kalvsved och Lägernäs samt om arvsfiktet och fördelningen mellan klostren se DMS, Småland 4:6, s. 68 och s. 71 f.

Alla the mæn thætta bref høra ælla see helsom wi · Birghir medh Guz nadh ærchiebiscopir j Vpsalom · Karl Wlfsson af Thoftom / riddara / oc laghman ywir Vpland / Boo Jonsson · drotzæte j Swerike · ok Sten Bendictzson^a riddara oc marskalk j Swerike æwærdhelika medh warum Herra Jhesu Christo / Thæt scal allom mannom vitirlikit wara / at ærlikin herra · herra Arfwidhír Gøtzstafsson · oc ærlík fru / fru Elina Magnusdottir hans husfru · Gudh thera siæl hawi satto os mæktadho os till fulfølghiara · sins testamentz som aa latino kallas exequiores · Oc for thæn sculd · kungørum wi allom mannom / swa thøm som æftir-

komande æru swa som thøm nu æru · at thæssin fornæmpda · herra Arwidhir oc hans husfru fru Elina gawo j Guz hedhir · for sina^b siæl ok sinna forældra siæl · som the waro skyldogh got fore gøra · j sino testamento / j Gudz hedhir ok wara fru · først til Watzstena kloster ena qwærn j Motalum *medb* laxafiske · / tomtom ok allom tillaghum til klostersens byghning ok vpphælte til æwærdheliko ægho. Framledhes gawo the badhom klostroman · Watzstenom · ok Wretom · alt *thæt* gooz the aatto j Widhbo · som ær Haghælzrydh j Ekasio sokn liggjande / *medb* lanbom, qwærnom ok allom tillaghum. Framledhis gawo the alt *thæt* goz the atte j Ydhre · som ær Læghærnæs / ok Karlswidh j · Askarydh sokn liggjande · *medb* lanbom ok qwærnom ok fiskewatnom oc *medb* allom androm tillaghom · ængo vndan takno / badhom · klostroman til æwærdhelike ægho. For thæn sculd forbiudhum wi · allom thøm aa thæssom fornænda gozom byggia ælla · boa at the nokrom afgæld ælla lydhno gøren vtan thænna fornæmpda klostrom · ok thera syslamannom · Oc giwm wi^c hæradhøfthingemin fult wald j thøm hæradhoman the gooz j liggia · aa · thingom fastfara æptir landzens lathom thæssin gooz · Ok til vitnisbyrdh ok mere stadhfæstelse thæssens testamenz · sætium wi · war jncigle fore thætta breff. Scriptum anno Dominj M^occc^olxxx^o · dominica Quinquagesime ·

På baksidan (med olika händer):

Littera domini Aruidi Gøtstofsson

Testamentum

E xxi (Vadstena klosters brevsignum, se L. Sjödin i MRA 1939, s. 124)

bb

Molendinum in Motalum

Haghælsrydh

Læghærnæs

Karlswidh

Aska · Widhbo · Ydhre

(*halvt kors*)

Sigill: nr 1 endast sigillremsa; nr 2 runt av ofärgat vax i sigillpåse av ljusrosa linne, diameter 3,7 cm (heraldiskt sigill, se SMV I, s. 118): [...] *militis*; nr 3 runt av ofärgat vax i sigillpåse av ljusrosa linne, diameter 3,9 cm (heraldiskt sigill, se SMV I, s. 408): [S'] Boecii Io[ns]on; nr 4 fragment av ofärgat vax i sigillpåse av ljusrosa linne, 3,8 cm: [...] [m]ilit[is].

Text på sigillremsa nr 1: A; nr 2: [Si]gillum domini Karolj; nr 4: Sigillum domini Stenonis.

^a Bokstaven z svårläst i veck. ^b Föregås av utprickat och överstruket thera. ^c Över raden.

10109

1380 februari 12

Stockholm

Tyrgils Petersson pantsätter i öppet brev sina egendommar i Lanna (i Saleby socken) och varhelst de finns i Västergötland till beskedlig man Ragvald Pampe för 32 mark penningar. Panten ska återlösas inom 4 år. Skulle